

GOSPODARSTVO V JUGOSLAVIJI

Učenka:

Učiteljica:

Predmet : Zgodovina

- Socialistično obdobje traja od 1945-1991
- Na prvo mesto stopi razvoj industrije
- Kmetijstvo in nekatere druge dejavnosti so bile zelo zapostavljene
- Podjetja niso mogla biti v zasebni last („v lasti vseh in hkrati nikogar“)
- Zelo dobro so uspevale velika industrijska podjetja (proizvodnja za manj zahtevno tržišče (zase))
- Po desetletjih uspešnega gospodarskega razvoja, Jugoslavija zaide v krizo.
- Nasprotja so se začela poglobljati, kar je peljalo do razpada Jugoslavije in odprave socializma

Denarno področje...

- Nove oblasti najprej zamenjajo okupatorski denar in partizanske denarne bone za dinarje (poenotenje denarnega sistema)
- Uvajati centralizirano plansko gospodarstvo
- Večina gospodarskih objektov se podržavi
- Gospodarstvo vodijo neposredno najvišji državni organi

- **Slovenija na prehodu iz planskega v tržno gospodarstvo**
- **Gospodarska kriza v J. in kasnejši propad sta predstavljala veliko oviro za Slovenijo.**
- **Nujno potrebna je bila uvedba novega denarnega sistema, zniževanje brezposelnosti ter preusmeritev tržnega prometa stran od propadajočega jugoslovanskega trga.**
- **Kljub neugodnim okoliščinam pa je Slovenija uspešno prestala tranzicijsko krizo**

PETLETKA 1947

- Dobi ime po s
- V okviru SFRJ vnaprej pripra
- Vlada določa
- Zvezna plansk podrobnosti na bo država proi ceni se bodo i (zelo majhen del cen se je uoločai prosto
- Za izvajanje so bila odgovorna posamezna ministrstva (podjetja ne odločajo nič)

ekoval

in za koga
po kakšni

na trgu)

- Načela tržnega gospodarstva so bila ukinjena in zamenjana z administrativnim vodenjem gospodarstva.
- petletka naj bi državo pospešeno elektrificirala in industrializirala
- Pretirani načrti petletke so zahtevali, zmanjševanje in podaljševanje
- Najpomembnejši načrti so bili:
  - gradnje kapitalnih objektov
(velike tovarne, elektrarne in vojaški objekti)
- Republike so usklajevale svoje petletke z zveznimi
- Konec '80 let
(razpad gospodarskega in socialističnega sistema)

V Sloveniji...

- Gradnja:
  - 330 energetskih
  - 80 ind

- Načrti

- Zgrajen
  - (elektr
  - (železa
  - papirni

- najrazv

- Gospoda obnovilo.

- Čeprav je Slovenija predstavljala samo eno trinajstino prebivalstva bivše Jugoslavije, je njeno gospodarstvo predstavljalo kar eno tretjino izvoza in eno petino bruto domačega proizvoda

li

Medvode, Šo

a Slovenija

kljub prece

Industrializacija

- Dobre in slabe posledice
- Površna, imela veliko napak
- Nekateri ind. veje so začele zaostajati
- Posegi v okolje so bili zelo nepremišljeni
- urbanizacija ni bila načrtna
- V SLO: močno spremeni slo. družbo
(kmečko prebivalstvo pade pod 50%)
- Industrija postane vodilna gospodarska panoga s
tem se izboljša izobrazba, poveča/spremeni pa se
izvoz

AGRARNA REFORMA

- Prvi pomemben gospodarski in politični ukrep novih oblasti po vojni.
- Razglašena je bila še pred volitvami (avg.1945) da bi na svojo stran pridobili kmete
- Pri izvedbi niso posnemali sovjetov in zemlje niso podržavili
- Zemlja je prišla v zemljiški sklad agrarne reforme
- Polovico zemlje zlasti gozdove je obdržala država
- Ustanavljali so tudi zadruga (posebne oblike skupne lastnine)
1949 jih je nastalo več kot 1100 (Splošne kmetijske zadruga), skoraj v vsaki vasi, združevale so gospodarske in druge dejavnosti v vasi

VIRI

- Učbenik za zgodovino
- Učbenik za geografijo
- (<http://sistory.si/publikacije/prenos/?urn=SISTORY:ID:999>)
- Slike: Google images

